

Slumrende feminister

//

//]]]]> //]]>

STUDIO SOKRATES: «Enkelte kvinner er som pudler! De logrer for sine herrer og prøver å blidgjøre dem for å oppnå sine mål.» Dette er ikke et ordskifte mellom Cher og Lady Gaga, men filosofen Mary Wollstonecraft som er oppgitt over fransk galanteri – i 1792.

Lars Nilsen er programleder i Studio Sokrates og skriver om sine kommende programmer og filosofiske undringer på Salongen.

Slumrende feminister

//]]]]> //]]>

Studio Sokrates' lille eventyr under overskrifta «Kunsten å omgås kvinner» har vekket flere slumrende feminister:

Når du velger en sånn overskrift, Lars – så underforstår du at det som «kunsten» skal praktiseres på er et «objekt», omtrent slik man gjør når man skriver «slik snekrer du din egen blomsterkasse på en halv time», eller «kvinner er som tannbørster, de bør brukes flittig og byttes ofte».

Kvinner er ikke tannbørster. Ikke blomsterkasser heller. Kvinner er subjekter, og den som påtvinger subjekter status som objekt gjør noe som ikke er riktig! Forstår du? For det er dét du gjør når du lager ei overskrift som «Kunsten å omgås kvinner».

Han steike!

Her virvlet jeg opp seks tusen år gammel «mannssjåvinistisk sopp» bare fordi jeg ikke tenkte meg godt nok om da jeg falt for denne overskrifta om kvinner. (Jeg burde ha hørt på farfaren min og skaffa meg arbeid på jernbanen.) Det er heller ikke til å tenke på å argumentere imot våkne feminister.

De har jo helt rett. Overskrifta «Kunsten å omgås kvinner» kickstarter parolene i kvinnekampen fra antikken og fram til i dag. Derfor har jeg konsultert min «indre guru» og kommet til at det vi prøver i Studio Sokrates i denne miniserien om «kunsten å omgås» – er et forsøk på en liten «helsesjekk» av hva filosofer har skrevet om kvinner – for å se om det finnes noe som ennå kan reddes.

Kanskje det dukker opp et «erkjennelsespotensiale» for oss moderne, autonome, selvdefinerende og livslykkesøkende subjekter med åpen framtid foran oss?

Arthur & Mary

//

//]]]]> //]]>

Det er den lille tekstsamlinga [*Die Kunst, mit Frauen umzugehen*](#) av Arthur Schopenhauer vi legger til grunn for vår lille lek med kvinnesyn i filosofiens historie i Studio Sokrates. Schopenhauer mente med stor styrke at tyske borgere gjør kvinner til kjæledyr og uregjerlige apekatter. Særlig er han irritert på tidens mote, det franske galanteri – som skjemma bort kvinnene.

Han får støtte av Mary Wollstonecraft (1759–97), den engelske feministen som levde i Paris en stund. Filosof Elin Svenneby har hentet fram dette sitatet fra Mary:

Å bukke for en underlegen er ikke vennlighet... Det er så komisk at jeg nesten må le når jeg ser en mann styrte til, bevende av omsorg, for å ta opp et lommeørkle eller lukke en dør, når damen kunne ha gjort det selv dersom hun hadde orket å bevege seg et par skritt. (*Feminismens klassikere*, 1994, s 106)

Pudler

Mary sammenlignet også kvinnene med dyr, om ikke med aper så i hvert fall med pudler, «fordi de logret for sine herrer og prøvde å blidgjøre dem for å oppnå sine mål».

Hvis det går an å koke sammen en moral ut av dette, må det være at når Schopenhauer skriver om «Die Kunst, mit Frauen umzugehen», så er det samfunnssystemet og tyske mannfolk han kritiserer.

Var ikke dét snodig?

Den som vil, kan høre tredje del av Studio Sokrates miniserie om kunsten å omgås kvinner her:

[Slumrende feminister](#)